Dosarul nr. 2i-85/1/25
2-25030264-46-2i-07032025

HOTĂRÂRE
În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat la 13 mai 2025 **mun. Soroca**
Hotărârea redactată integral la 16 iulie 2025

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanţa de insolvabilitate, compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Olga Jamba
Grefierul: Pasești Diana

În lipsa participanților la proces.

A examinat în şedinţă de judecată publică, cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces

La 07 martie 2025, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) a parvenit cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin.

În argumentarea acțiunii a menționat că, prin Hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 18 noiembrie 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Expolider”, s-a admis cererea introductivă depusă de avocatul Buciuceanu Sergiu, în interesele SRL ”Vadalex-Agro”, precum şi cererea de alăturare înaintată de Biroul Vamal Nord privind intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de SRL ”Expolider”, s-a intentat procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului SRL ”Expolider”, c/f 1016607000085, sediul s. Zastînca, r. Soroca, s-a desemnat în funcţia de lichidator al debitorului administratorul autorizat Cuculescu Corneliu, titular al autorizaţiei nr. 27 din 12 ianuarie 2015.

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca, sediul central, din 02 mai 2023 instanţa a dispus desemnarea în calitate de reprezentant al debitorului SRL ”Expolider” în proces de insolvabilitate, c/f 1016607000085, sediul s. Zastînca, r. Soroca, cet. Morari Cristin. Urmare a ședințelor de validare a creanțelor creditorilor, mărimea creanţelor validate constituie suma de 3911731,53 lei, iar debitorul SRL ”Expolider” nu dispune de bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi creanţele validate precum şi cheltuielile procesului de insolvabilitate.

Potrivit răspunsului oferit de Agenția Servicii Publice/ Departamentul înregistrare şi licențiere a unităților de drept, în calitate de fondatori şi administrator este Morari Cristin. Analizând starea de fapt la momentul de faţă cât şi normele juridice menţionate, starea de insolvabilitate a SRL ”Expolider” se datorează anume comportamentului şi gestionării defectuoase din partea lui Morari Cristin, care a încălcat obligaţia legală de a gestiona societatea

astfel încât scopurile, pentru care aceasta a fost constituită, să fie realizate cât mai eficient, nu a ținut contabilitatea în modul prevăzut de lege, nu a dat dovadă de diligență şi loialitate şi cel mai important la survenirea indiciilor de insolvabilitate nu a depus cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate.

În fapt, la data de 19 iunie 2017 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a emis titlul executoriu pe dosarul 2-2205/17 potrivit căruia se încasează de la SRL ”Fegare” în beneficiul SRL ”Vadalex-Agro” suma de 4837643,55 lei. La 27 iulie 2018 şi respectiv 13 august 2018 între SRL ”Vadalex-Agro”, SRL ”Fegare”, SRL ”Expolider” au fost încheiate contractele de cesiune nr. 27-07-18PD/050 şi 13-08-18PD/50 prin care SRL ”Expolider” preia datoria de la SRL ”Fegare” şi achită în folosul SRL ”Vadalex-Agro” suma de 200000,00 lei şi respectiv 100000,00 lei.

Astfel, notează că potrivit pct. 2.2, din momentul semnării prezentului contract SRL ”Expolider” se achită cu noul creditor SRL ”Vadalex-Agro” până la data de 30 octombrie 2018. Confirmarea neexecutării obligaţiilor de către SRL ”Expolider” reiese şi din actul decontărilor reciproce întocmit între SRL ”Vadalex-Agro” şi SRL ”Expolider” la data de 29 iulie 2021, conform căruia datoria SRL ”Expolider” către SRL ”Vadalex-Agro” constituie 225000,00 lei.

Opinează că, prin acţiunile sale ilegale, pârâtul încalcă normele de drept ce reglementează executarea obligaţiilor de către participanţii la circuitul civil, stipulate în art. 858 CC. Astfel, conform punctului 2.3. al contractelor menționate anterior, reținerea termenilor de plată în conformitate cu pct. 2.2. a prezentului contract atrage după sine calculul penalității în mărime de 0,7% pentru fiecare zi de întârziere.

Deci, penalitatea a fost calculată din data scadentă şi anume din 31 octombrie 2018 până la data de 29 iulie 2021 şi aceasta constituie - 1753325,00 lei. Organele de conducere a SRL ”Expolider” nu puteau să nu cunoască faptul că în caz de neachitare a impozitelor, întreprinderea este prezumată a fi în insolvabilitate, situaţie reglementată şi la art. 72 alin. (7) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135/2007.

Inacțiunea prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii (nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14), spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248 din Legea insolvabilității, are specificul său şi anume: inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or, anume apariţia acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă; nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3) art. 14 din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, lichidatorul a identificat termenul limită de depunere a cererii introductive şi anume data indicată anterior, precum şi obligațiile, apărute după expirarea acestui termen. La caz, lichidatorul a invocat prevederile acestui articol şi a concretizat aceste date, care însă sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 lit. h) din Legea insolvabilității.

Subliniază administratorul autorizat că a prezentat suficiente probe care dovedesc culpa intimaților şi anume: existenta stării de insolvabilitate; lipsa masei debitoare; lipsa documentelor activității economice şi documentelor de evidență contabilă. Precizează că, sarcina probei de a dovedi contrariul o are partea adversă, care n-a combătut cu nici o probă concludentă, pertinentă și utilă lipsa stării de insolvabilitate a debitorului, n-a probat ce acțiuni a întreprins pentru depășirea stării de insolvabilitate, care au fost motivele de nedepunere a cererii introductive şi de

ce n-a prezentat nici până la moment documentele activității economice şi documentele de evidență contabilă ale debitorului.

La examinarea cererii privind atragerea la răspunderea subsidiară a debitorului, trebuia să se ţină cont şi de comportamentul pârâților, care prin prisma Legii insolvabilității au o serie de obligații, de la care s-au eschivat total. Menționează că pentru a stabili vina şi atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapt ilicit şi prejudiciu, iar fapta să fie săvârșită cu vinovăție.

Iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esențiale: fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

Astfel, opinează că sunt întrunite cumulativ toate condițiile tragerii la răspundere subsidiară, întrucât pârâtul a comis fapte ilicite dintre cele enumerate de lege şi anume: nedepunerea cererii introductive şi dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, există prejudiciu; creanțele neacoperite de masa debitoare, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu - elucidate mai sus, pârâtul fiind culpabil de ajungerea întreprinderii SRL ”Expolider” în stare de insolvabilitate.

În contextul celor expuse, în temeiul prevederilor art. 10 alin. (l), art. 14 alin. (2), art. 27 alin. (3) și (4), art. 66, 70, 247, 248 alin. (1) și (4) al Legii insolvabilității şi art. 166-167 al CPC, solicită instanței de insolvabilitate admiterea prezentei cereri și atragerea la răspundere subsidiară a lui Morari Cristin cu dispunerea încasării a sumei de 3911731,53 lei.

Actele de procedură

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 10 martie 2025 cererii înaintate de lichidatorul SRL ”Expolider”, administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere nu i-a fost dat curs, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării bonului de plată a taxei de timbru, în termen de 10 zile din ziua recepționării prezentei încheieri.

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 21 martie 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al SRL ”Expolider”, cet. Morari Cristin, a fost acceptată spre examinare. S-a dispus expedierea pârâtului Morari Cristin, administrator al SRL ”Expolider”, copia acțiunii și s-a explicat acestuia obligațiunea de a prezenta referința la acțiunea înaintată.

La 28 martie 2025, în adresa cet. Morari Cristin, prin intermediul ÎS ”Poșta Moldovei”, a fost expediată încheierea din 21 martie 2025 și copia cererii cu anexe, însă scrisoarea a fost remisă cu nota factorului poștal „nereclamat”.

Argumentele părților în proces

În ședința de judecată lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu, fiind citat legal, nu s-a prezentat, dar prin cererea adresată instanței a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa.

În ședința de judecată pârâtul Morari Cristin, fiind citat legal, nu s-a prezentat și nu a informat instanța cu privire la motivele neprezentării.

În temeiul art. 102 și 206 Cod de procedură civilă, aplicabil prin prisma art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, precum și în scopul eficientizării actului de justiție și asigurarea examinării în termen a cauzei, instanța a dispus examinarea cererii introductive în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de judecată

Studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, din următoarele considerente expuse infra.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) al Legii insolvabilităţii, instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante cauzei.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia.

Conform art. 26 alin. (1)-(4) CPC, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu prevederile art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile

referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 122 alin. (1), (2) şi (4) CPC, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 119^1 şi art. 372 alin. (1).

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că prin Hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central), din 18 noiembrie 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Expolider”, s-a admis cererea introductivă depusă de avocatul Buciuceanu Sergiu, în interesele SRL ”Vadalex-Agro”, precum și cererea de alăturare înaintată de Biroul Vamal Nord. S-a constatat insolvabilitatea cu intentarea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului SRL ”Expolider”, c/f 1016607000085, sediul s. Zastînca, r. Soroca. S-a desemnat în funcţia de lichidator al debitorului administratorul autorizat Cuculescu Corneliu, titular al autorizației nr. 27 din 12 ianuarie 2015.

La 07 martie 2025, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) a parvenit cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin.

În soluționarea speței deduse judecății instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate,

precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Verificând întrunirea condițiilor necesare a calității subiectului răspunderii subsidiare în privința pârâtului Morari Cristin, prevăzute de art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, instanța de judecată constată că din informația despre contribuabil, din alte înscrisuri administrate (încheierea privind desemnarea reprezentantului debitorului), rezultă că cet. Morari Cristin a deținut funcția de director al SRL ”Expolider” începând cu 16 iunie 2018 și până la intentarea procesului de insolvabilitate.

Reieșind din înscrisurile prezentate și argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, instanța denotă că Morari Cristin în mod just are calitatea de subiect al raportului juridic litigios, așa cum pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate în privința societății debitoare a exercitat funcția de conducător/ director, adică de membru a organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 din Legea insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiţie stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) – (2) CC, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară membrilor a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condiţiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părţi a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăţia - sub forma intenţiei sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvență a debitorului.

Instanța de judecată relevă că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârşirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, iar consecinţele acestora s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru tragerea la răspunderea subsidiară

Prin urmare, Legea insolvabilității stabilește 3 condiții cumulative pentru tragerea la răspundere subsidiară și anume: persoana să fie membru al organului de conducere și/sau supraveghere a societății insolvabile; apariția stării de insolvabilitate să fie imputabilă acestora; să comită una din acțiunile stipulate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

În speță, tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului SRL ”Expolider” nu operează în mod automat, ci urmează să se probeze indubitabil, conform art. 118 alin. (1) CPC, iar instanţa să constate acţiunile lui Morari Cristin care ar fi dus la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

Corespunzător, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere, în persoana administratorului/ directorului Morari Cristin şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acțiunilor acestora şi nu altor circumstanțe. Raportul de cauzalitate este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii.

Totodată, este de menționat că, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit care pot fi individualizate, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

Din analiza acțiunii depuse, în materia faptelor ilicite ca temei de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu prin cererea depusă a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e), f), h) și i) din Legea insolvabilităţii şi anume ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Cu referire la argumentul în favoarea atragerii la răspundere subsidiară, în baza pretinsei ținere a unei contabilități fictive sau contrare legii, precum și contribuirea al dispariția documentelor contabile, se evidențiază că, în executarea obligației de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale cu privire la aceste temeiuri, lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu s-a rezumat doar a le indica și invoca în cadrul cererii adresate instanței, fără a fi descris prin prisma acțiunilor pârâtului Morari Cristin sau a materialului probant.

Instanța subliniază că, prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, Însă, lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu nu a indicat, probat și nici nu a descris acțiunile pârâtului Morari Cristin în acest sens. Mai mult decît atît, instanței de judecată nu i-a fost prezentate careva acte constatatoare că, într-adevăr, administratorul statutar SRL ”Expolider”, a admis ținerea evidenței contabile fictive. La fel nu au fost prezentate, careva probe, care ar demonstra că ultimul a contribuit la dispariția evidenței contabile și nici că lichidatorul a sesizat instanța sau organele competente referitor la circumstanțele date.

Totodată, reclamantul nu a prezentat probe pertinente și concludente care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii sau prin dispariția documentelor contabile.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate nu va reține aceste argumente, ca fiind probate, în sensul atragerii la răspundere subsidiară a administratorului statutuar SRL ”Expolider”, Morari Cristin, în baza prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) al Legii insolvabilității.

Cu referire la argumentul în favoarea atragerii la răspundere subsidiară, privind dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța de insolvabilitate a reținut că lichidatorul SRL ”Exploder”, administratorul autorizat Cuculescu Corneliu, nu a prezentat care acțiuni anume au fost întreprinse de către factorii de decizie al întreprinderii, care intenționat și vădit au fost orientate spre plasarea întreprinderii în stare de incapacitate de plată. La acest aspect, instanța de judecată va aprecia critic argumentul reclamantului privind pretinsa încheiere vicioasă a contractului de cesiune a creanțelor pentru garantarea executării obligațiilor față de SRL ”Vadalex-Agro”, avînd în vedere și faptul că după încheierea acestuia întreprinderea a activat și a executat succesiv obligația asumată, fapt ce se confirmă prin actul de verificare al decontărilor reciproce dintre SRL ”Vadalex-Agro” și SRL ”Expolider”.

La aspectul dat, instanța de insolvabilitate reține că, răspunderea subsidiară nu este operantă în toate cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea vreuneia din faptele expres şi limitativ enumerate la art. 248 alin. (1) şi a căror consecințe s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile.

Iar însăși eșuarea debitorului de a-și onora obligațiile față de SRL ”Vadalex-Agro”, nu poate fi considerată a fi intenționat de rea-credință, urmărind scopul de a orienta întreprinderea spre incapacitate de plată. Or, debitorul a executat parțial obligația asumată.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, instanţa menţionează următoarele.

În temeiul prevederilor art. 14 din Legea insolvabilităţii (prevederi în vigoare la data intentării procedurii insolvabilității), debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere contravențională în conformitate cu legea.

În sensul normei citate, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat de la apariția unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 10 din Lege, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii acestora. Respectiv, în vederea determinării începerii

curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu persoana debitorului sub forma incapacității de plată.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149/2012 (prevederi în vigoare la data intentării procesului de insolvabilitate), incapacitate de plată este definită ca fiind – situaţie financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăţi.

Reieșind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâților instanța evidențiază că, incapacitatea de plată invocată urmează să fie demonstrată prin probe precum: extras din contul bancar curent al debitorului, alte înscrisuri din care rezultă incapacitatea de executare a obligațiilor pecuniare încetarea efectuării de plăți de către debitor, etc.

În context, se reiterează importanța stabilirii fără echivoc a momentului survenirii incapacității de plată a debitorului, deoarece, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149/2012, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate și continuă să poarte același caracter pe parcursul a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

Deși, în cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, administratorul autorizat Cuculescu Corneliu, nu a reliefat expres data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2) din Legea insolvabilității, limitându-se a invoca că potrivit pct. 2.2 a contractelor de cesiune a creanțelor nr. 27-07-19PD/050 și 13-0818PD/50, SRL ”Expolider” urma, până la data de 30 octombrie 2018, să achite către SRL ”Vadalex-Agro” suma de 100000,00 lei, datorie care nu a fost achitată.

Instanța apreciază că datoria față de creditor de sine stătător este insuficientă în vederea determinării momentului survenirii incapacității de plată a societății debitoare. Or, reieșind din prevederile Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 citate supra, incapacitatea de plată, adică incapacitatea debitorului de ași onora obligațiile de achitare a datoriei, poate fi apreciată prin raportarea la întreaga situație patrimonială a întreprinderii, inclusiv existența de creanțe față de persoane terțe, dispunerea de bunuri imobile și/sau mobile, existența de mijloace financiare în casierie sau pe conturile bancare deținute în instituții financiare, etc.

Astfel, lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu nu a prezentat probe pertinente și concludente care să permită stabilire exactă a datei survenirii incapacității de plată sau a supraîndatorării, ca instanța de insolvabilitate să poată aprecia, dacă într-adevăr administratorul statutar a omis termenul de înaintare a cererii introductive

La caz, reclamantul a invocat nedepunerea cererii introductive fără a concretiza aceste date, care însă sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor și condițiilor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Se va reține că, nu este de competența instanței de insolvabilitate de a stabili aceste date de sine stătător în baza probelor anexate, aceasta fiind obligația administratorului insolvabilității sau lichidatorului, după caz, instanța de judecată examinând cauza prin prisma prevederilor art. 240 alin. (3) CPC și în baza probelor anexate la materialele dosarului, iar instanța de judecată nu poate să-și bazeze hotărârea sa pe presupunerile reclamatului, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile și pertinente.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate nu a determinat legătura cauzală dintre valoarea masei credale nestinse și faptele ilicite pretins a fi comisă de către Morari Cristin, care ar putea fi reținută și pusă la baza atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL ”Expolider” în baza art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

Instanța notează că, în executarea obligației de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, deponentul acțiunii s-a rezumat la prezentarea unui probatoriu redus, care este insuficient în determinarea existenței legăturii cauzale dintre acţiunile imputate pârâtului Morari Cristin și valoarea masei credale nestinse. Or, acest fapt este obligatoriu în contextul în care prejudiciul urmează a fi reparat în cazul și în măsura în care se constată consecință directă a faptei ilicite săvârșite.

Subsecvent, se releva că, norma care reglementează instituția răspunderii subsidiare, art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, relevă că pot fi suportate de membrii organelor de conducere doar o parte din datoriile debitorului insolvabil. Însă, lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu solicită încasarea de la Morari Cristin a sumei totale a creanțelor validate în tabel și nestinse, în mărime de 3911731,53 lei, fără a argumenta nici într-un fel această cerință.

La acest aspect se reține că, norma legală nu conferă solicitantului dreptul de a solicita încasarea de la membrii organelor de conducere a creanței validate și nestinse, acest fapt fiind în contradicție directă cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea insolvabilității, care expres indică că scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanţelor creditorilor.

Prin urmare, în ce privește situația din speță, nu sunt întrunite condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Expolider” (în proces de faliment).

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că cererea de atragere la răspundere subsidiară poartă un caracter formal, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin, ca fiind neîntemeiată.

Taxe şi cheltuieli judiciare

Soluționând chestiunea privind încasarea cheltuielilor de judecată, se relevă că potrivit art. 82 alin. (1) CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Articolul 83 alin. (1) CPC prevede că, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art. 86 alin. (2) CPC, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărârilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Conform art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, valoarea acţiunii se determină: din suma cerută - în acțiunile pentru plata unei sume.

În conformitate cu art. 98 alin. (2) CPC, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Instanța relevă că în conformitate cu prevederile art. 4 a Legii taxei de stat nr. 213/2023 și pct. 1.1.4. din anexa nr. 1, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente dacă valoarea acțiunii este de 1500001-5000000 lei – 45550 lei + 2% din valoarea acțiunii care depășește 1500001 lei.

Instanța reține faptul că, prin cererea înaintată lichidatorului SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu solicită instanței de insolvabilitate atragerea la răspundere subsidiară a lui Morari Cristin cu dispunerea încasării, din contul acestuia, a sumei de 3911731,53 lei.

Prin urmare, având în vedere faptul că prin concluziile enunțate supra instanța s-a expus în privința netemeiniciei acțiunii și a ajuns la concluzia de respingere a pretențiilor, prin prisma art. 4 a Legii taxei de stat nr. 213/2023 și pct. 1.1.4. din anexa nr. 1, se conchide necesitatea încasării din contul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), în beneficiul statutului taxa de stat în valoare de 93784,62, calculată proporțional pretențiilor formulate, cu specificarea că plata taxei de stat va avea loc nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărârii.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (5) lit. f), art. 247 al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 236-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de insolvabilitate,

HOTĂRĂŞTE:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), administratorul autorizat Cuculescu Corneliu privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Expolider”, în persoana cet. Morari Cristin.

Se încasează din contul SRL ”Expolider” (în proces de faliment), în beneficiul statutului taxa de stat în valoare de 93784,62 (nouăzeci și trei mii, șapte sute optzeci și patru,62) lei, ce urmează a fi încasată nu mai târziu de 6 luni din data adoptării a hotărârii.

Hotărîrea este definitivă şi executorie, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Nord prin intermediul Judecătoriei Soroca în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Olga Jamba**

Copia corespunde originalului
Judecător Olga Jamba